

Fra: Tran, Phu Martin <Phu.Tran@bergen.kommune.no>
Sendt: fredag 8. april 2022 14:12
Til: Postmottak E-helse
Emne: Saksnummer 21/761: Videreutvikling av nasjonal styringsmodell for e-helseområdet - høringsvar fra Bergen Kommune.

Byrådet i Bergen behandlet saken i møtet 07.04.2022 sak 1101/22 og fattet følgende vedtak:
Byrådet avgir høringsuttalelse til «Videreutvikling av nasjonal styringsmodell for e-helseområdet» slik den fremkommer av byrådets forslag.

Bergen kommunes høringsuttalelse:

Svar på høring i form av kommentarer på det enkelte spørsmål som Direktoratet for e-helse ønsker svar på:

Er dere enige i de foreslåtte endringene i styringsmodellen eller er det andre endringer og tiltak som Direktoratet for e-helse bør vurdere?

Bergen kommune stiller seg prinsipielt bak de foreslåtte endringene i styringsmodellen, med noen kommentar og innspill:

- Vurdere navneendring av Nasjonal styringsmodell for e-helse til Nasjonal «koordineringsmodell», Nasjonal “samrådsmodell” eller lignende, slik at navnet er mer i tråd med faktisk ansvar og myndighet.
- Presisering av behandlingsform av sakene i nasjonale fora, med hensyn til om det forventes innspill eller om det er behov for beslutning, og hva som da krever forankring og konsultering. Det bør i større grad skilles mellom saker der beslutning allerede er fattet og saker der en skal ta en beslutning.
- Saker til beslutning og som må konsulteres, må settes inn i et nasjonalt årshjul og gis tydelige rammer (økonomiske og faglige). Det er også nødvendig å sørge for at det er tilstrekkelig med tid for både faglig utredning og forankring hos kommunene. Saker som vil gi økonomiske konsekvenser for kommunene må synkroniseres i tid med kommunale budsjettprosesser.
- Vurdere hvordan man praktisk kan legge til rette for politiske beslutningsprosesser rundt programmer som berører kommunene, spesielt der det er forventning om kommunenes deltagelse på bruk av løsningene som utvikles. Særlig når det må gjennom politiske beslutningsprosesser er det behov for tilstrekkelig med tid til saksbehandlingen.
- Tydeliggjøring av konsekvenser i saker som angår kommunene er viktig (økonomi, ressurser og avhengigheter).
- Sammensetningen i de respektive fora i styringsmodellen må hensynta aktørenes ansvar og roller.
  - Det tverrsektorielle perspektivet må hensyntas, for eksempel livshendelser som skal prioriteres i arbeidet med brukervennlige og sammenhengende tjenester: «Få barn», «Alvorlig sykt barn», «Miste og finne jobb», «Ny i Norge», «Starte og drive en bedrift», «Starte og drive en frivillig organisasjon» og «dødsfall og arv».
  - Foraene må sikres tilstrekkelig og riktig representativitet

Har dere forslag til konkrete endringer i de revidert mandatene?

Bergen kommune har følgende innspill og kommentar

- Mandatene for de ulike foraene må tydeliggjøres ytterligere, og må hensynta den kommunale samstyringsmodellen.
  - Det må presiseres hvordan styringsmodellen er ment å fungere og hva det betyr for de virksomhetene som deltar.

- Selve samstyringen er uklar i nasjonal styringsmodell for e-helse gitt de fullmaktene de respektive partene sitter med
  - Det bør beskrives tydeligere hva relasjonene er mellom NUIT/NUFA og programstyrene
  - Det er uklart hvilke type beslutninger som fattes i de respektive fora og konsekvensene for de respektive aktørene
  - Rollen til NHN bør beskrives tydeligere, spesielt i relasjon til Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet
  - Forvaltningsmodellene må også tydeliggjøres og sees i sammenheng med den kommunale samstyringsmodellen

Har dere tilbakemeldinger på hvilke saker som skal/bør behandles i styringsmodellen?

Bergen kommune opplever at det i dag behandles relevante saker i styringsmodellen. Men det er viktig at det settes av tilstrekkelig med tid til beslutningssaker og at mengden med orienteringssaker begrenses der det er mulig. Her kan man med fordel vurdere hvilke saker som er strategisk viktige og som må prioriteres inn spesielt mot nasjonalt e-helsestyre og NUIT. Det er også viktig at det er tydelig saksgang for sakene gjennom de ulike foraene, slik at man i større grad enn i dag vet hvor de er blitt behandlet, utredet og besluttet.

Byrådets vurdering og forslag til høringsuttalelse: Høringsnotatet er godt gjennomarbeidet der de berørte utvalgene i styringsmodellen er blitt involvert. Å sikre en helhetlig utvikling innen e-helseområdet er krevende, men svært viktig for å sikre effektiv bruk av knappe ressurser i helse- og omsorgstjenestene. Vi ønsker høy kvalitet i tjenestene og vil at ressursene i så stor grad som mulig skal komme pasienter og brukere direkte til gode. Gode e-helseverktøy som understøtter arbeidsprosessene, blir enda viktigere i fremtiden når det blir færre yrkesaktive og flere pensjonister. Mange aktører må involveres for at vi skal finne de beste løsningene. Styringsmodellen som er etablert bidrar klart til å nå mål om å styrke IKT-utviklingen og gjennomføringsevnen i helse- og omsorgstjenesten, og bidra til sterkere nasjonal styring. Samstyring er krevende når mange aktører med ulike styringssystem skal samarbeide om å finne felles og omforente løsninger. Endringene som er foreslått her tror vi vil føre oss i riktig retning, men det bør vurderes om rollene de ulike aktørene/organene skal ha kan konkretiseres ytterligere. For å lykkes med strategien er det avgjørende at kommunal sektor settes økonomisk i stand til å realisere nasjonal e-helse strategi i samarbeid med andre aktører. Kommunene har begrenset mulighet til å påvirke størrelsen på inntektene sine og det er derfor en forutsetning for realisering av større offentlige satsinger at kommunene får stilt tilstrekkelige ressurser til disposisjon. Når staten pålegger kommunene nye oppgaver, må økonomiske og administrative konsekvenser utredes og det er et viktig prinsipp at kommunene samlet skal kompenseres fullt ut for merutgifter som følge av nye oppgaver. Dette finansieringsprinsippet må være omtalt i strategien da det er en forutsetning for realisering av e-helse strategien.

Byrådets uttalelse:

Høringsnotatet er godt gjennomarbeidet der de berørte utvalgene i styringsmodellen er blitt involvert. Å sikre en helhetlig utvikling innen e-helseområdet er krevende, men svært viktig for å sikre effektiv bruk av knappe ressurser i helse- og omsorgstjenestene. Vi ønsker høy kvalitet i tjenestene og vil at ressursene i så stor grad som mulig skal komme pasienter og brukere direkte til gode. Gode e-helseverktøy som understøtter arbeidsprosessene, blir enda viktigere i fremtiden når det blir færre yrkesaktive og flere pensjonister. Mange aktører må involveres for at vi skal finne de beste løsningene. Styringsmodellen som er etablert bidrar klart til å nå mål om å styrke IKT-utviklingen og gjennomføringsevnen i helse- og omsorgstjenesten, og bidra til sterkere nasjonal styring. Samstyring er krevende når mange aktører med ulike styringssystem skal samarbeide om å finne felles og omforente løsninger. Endringene som er foreslått her tror vi vil føre oss i riktig retning, men det bør vurderes om rollene de ulike aktørene/organene skal ha kan konkretiseres ytterligere.

For å lykkes med strategien er det avgjørende at kommunal sektor settes økonomisk i stand til å realisere nasjonal e-helse strategi i samarbeid med andre aktører. Kommunene har begrenset mulighet til å påvirke størrelsen på inntektene sine og det er derfor en forutsetning for realisering av større offentlige satsinger at kommunene får stilt tilstrekkelige ressurser til disposisjon. Når staten pålegger kommunene nye oppgaver, må økonomiske og administrative konsekvenser utredes og det er et viktig prinsipp at kommunene samlet skal kompenseres fullt ut for merutgifter som følge av nye oppgaver. Dette finansieringsprinsippet må være omtalt i strategien da det er en forutsetning for realisering av e-helse strategien.

Vennlig hilsen

Phu Martin Tran
Rådgiver / prosjektleder e-helse og digitalisering
Byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet
Bergen kommune

Postboks 7700, 5020 Bergen | Besøksadresse: Neumannsgate 1, 5 etasje
Mobil 409 16 320 | e-post phu.tran@bergen.kommune.no

BERGEN
KOMMUNE

Tenk på miljøet: Ikke skriv ut denne meldingen hvis ikke du må